

A liberalizmus helyébe lépő új világ

Írta: Malcomes Albert báró, közgazdász

Minden arisztokrácia a hatalom kedveltjeiből, a hatalom hordozóiból és a hatalom tartós ellenfeleiből keletkezett. Ez annyit jelent, hogy az arisztokrácia nem osztályközösség, hanem individuális együttes, heterogén elemek összetartozása. Az összetartozás azonban csak a nem arisztokratákkal szemben érvényesül, tehát mindenkor viszonylagos szervezetként működött azokkal szemben, akik ebben az oldott együttesben, mint kollektívumban akartak részt venni, tehát az erők egyénies szabad játékát megzavarták volna.

Az a kevészámú kötelék, amely az arisztokráciát összetartja, vagyoni és életformabani kötelmek, kevesebb azonosságot jelentenek az egyesek között, mint két konkurens között az azonos érdekek. Csak a házasságok jelentenek szorosabb szervezeti összetartozást, különösen ha a házasságokat nem szívügyek, hanem családpolitikai tervek diplomáciai mesterfogásai hozták létre. Családi kapcsolatok azonban szintén csak szűk körben hatottak, mivel az arisztokratikus egyéniség nem arisztokratikus közösséget, hanem ellenkezőleg erőtbőlletet keresett, hogy vetélytársait maga alá gyűrje. Ennek a nagy és sokszor történeti horderővel bíró harcnak lett az arisztokratikus életforma a játékszabálya, míg harci eszközévé a sima, tehát minden nehézséget áthidaló jómodor lett.

Az arisztokratikus egyéniség eme sajátosságait, míg a francia forradalom után is megtartotta és túlélte a liberalizmust, amely az arisztokratikus individualitást általánosítani

akarta. De túlélte a bolsevista örületet is, mely nem hajlandó, csak kollektívumot elismerni s még a hatalom kiválasztottjainak sem hajlandó egyéni életpontokat engedélyezni.

De bárki bármilyen eszközökkel támadja is az arisztokráciát, arisztokraták mindig voltak és örökké lesznek, éppen úgy, mint ahogy a társadalmak nagy többsége örökkön-örökké kollektívumban fog élni, mert ez hosszú évezredek óta a nagy szervezetek tömeglélektani törvényeiből adódik. A Habsburgok, mint ennek az igazságnak legtökéletesebb ismerői, lefektették ezt híres „házasági törvényeikben“ és jelmondataikban: „...in felix Austria nube“ . .. az arisztokratákkal kormányzott monarchiára utalva a *divide et impera* bölcsességében. A Habsburgok sok évszázados uralkodói tapasztalata kitűnően ismerte és tudta felértékelni az arisztokratikus természet történetformáló képességeit, amely a népi közösségek történeti vagyónán túlmenőleg egy másik, horderejében egyáltalán nem lebecsülendő értéket, a családi hagyományt is ápolta, amire esetenként és a hatalom szándékai szerint különböző módon lehetett hivatkozni.

Arisztokráciát jellemző nagy világtörvények alól a magyar arisztokrácia sem kivétel. Tagjai nemes diplomáik vagy rangemelésük kelte szerint különböző hagyományokat őriznek, kurucokat és labancokat, reformátusokat és ellenreformátusokat, katonaiakat, gazdaságiakat és politikaiakat. Ezek szerint az arisztokrata, mint olyan, az összes történelmi korok változatait és felfogásait magánviseli ezzel a sok arcú és sok színű jelleggel lépte át az elmúlt évtizedek korszakválasztó sorompóit, hogy egy megváltozott világ új körülményei és adottságai között találja meg a maga szerepét. Sokan — különösen tapasztalatlanabbak — kidomborították a maguk arisztokratikus mivoltát és saját mivoltukat elárulva, az arisztokráciát osztálynak vallották. Egy kiváltságos rendnek minősítették magukat, amelynek csak formái vannak, lényege azonban nincsen. Elfelejtették a hagyományokat is, és ügyet sem vetettek arra, hogy őseik mindig valamilyen egyéni

kiválóság, többnyire személyre szóló elismerés alapján választottak ki azon célból, hogy a rangot és vagyonszerző ős ígérete szerint méltó utódokat neveljen. Az ősökhöz való méltóság nyilvánvaló, hogy abban kellett volna megnyilatkozzék, hogy az utód, a kor követelményeinek megfelelően ugyanakkora áldozatkészséget mutasson a közösséggel szemben, mint amekkorát őse mutatott, amiért a közösségből kiemelték.

Csak egészen naiv, műveletlen és félnevelt arisztokrata az, aki az életforma felsőbbbbséges vagy inkább felületes eszközeit és megnyilvánulásait előbbre helyezi az arisztokratikus lényegnek. És megtévelyedett az arisztokrata is, aki munka- és kockázatvállalás iszonyában szembefordul a korszerűséggel s vagyoni felsőbbbbségénél fogva inkább a kapitalista-zsidó nagytőkével, mint saját fájának alkotó és dolgozó elemeivel vállal azonosságot, mintegy magafölött ítélkezvén és kijelentvén, hogy az arisztokrácia osztály és csak árnyalatokban tér el azoktól, akik ilyen vagy amolyan fordulatokkal esetleg idegen célok érdekében milliós vagyonaikat nem a tatár, török náció irtásával, hanem éppen a magyarság anyagi és erkölcsi pusztításával szereztek. Azok, akik ezekkel azonosságot vállalnak, lehetnek rang és vagyon szerint arisztokraták, a lényeg szerint azonban nem azok; Széchenyi István, Wesselényi Miklós, Dessewffy Aurél, Károlyi Sándor, s még ezernyi keveset említett, kevésbé hangosan hirdetett arisztokrata igenis nem vállalt ezekkel közösséget, éppen azokkal, akik ipari, mezőgazdasági és társadalmi célkitűzéseiket aláaknázták és kisajátították. Az igazi arisztokrata pátriárkálisan élt, gondolkozott s ha el akart érni valamit, nem összeköttetéseire, nem kapcsolataira, nem rangjára vagy helyzetére, hanem egyesegyedül egyéniségére és képességeire támaszkodott, s mintaszerű korrektségével, megbízhatóságával, áldozatkészségével és tökéletes viselkedésével éppen annyira arisztokrata volt, mint nagy hitbizományok élvezője, vagy mint koldus-szegény katonatiszt a legkétségbeejtőbb sárfészek garnizonjában.

Mindezekre jól emlékezzünk, ha az arisztokrácia jövőjét kutatjuk, mert egészen bizonyos, hogy azok, akik az élet-körülményektől függetlenül szilárd, megbízható, az élet reális oldalait ismerő, cselekvő és alkotni akaró emberek maradtak, továbbra is megtartják vezető szerepüket az új Európa társadalmi rendjében, amelynek elitjét, ha nem is a főnemesi diplomák díszes írásai, vagy a hitbizományok holdszáma, hanem nagyon is arisztokratikus jellemvonások, kell hogy megalkossák. Aki idejét nem kéteshírű társaságban, hanem a való élet megismerésével, alkotással és önzetlen nemzeti áldozatkészséggel töltötte, bizonyos legalább akkora szerepet kap a jövőben, mint a múltban. A kamarási tábla sem lesz aljaszkodások célpontja, mint a zsidó liberális kurzusok idején, hanem a legszerveesebb kapcsolat, a történeti múlt és a fajvédő világgondolat között. Az pedig, ha valaki dolgozik, sikereit vagy éppen bukásait nem nagybácsiknak és nagynéniknek, hanem magabízó egyéni igazságának és következetes becsületességének köszönheti, egyenesen virágszőnyegen lépdel át az öröklött arisztokráciából egy új világ elitjébe.

Aki pedig nem akar dolgozni, aki szembefordul népének alapvető életakarásával, aki megtagadja népével való sorsközösségét, aki az élet lényegét könnyű eszközökkel akarja kihúzni s őseinek nevéből üzletet akar csinálni s csak a napos oldalon akar járni, egyszerűen el kell pusztulnia még akkor is, ha nem arisztokrata.